

ETICKÝ KÓDEX

**HUDOBNEJ A UMELECKEJ AKADÉMIE
JÁNA ALBRECHTA BANSKÁ ŠTIAVNICA,
ODBORNÁ VYSOKÁ ŠKOLA**

**Vnútorňý predpis Hudobnej a umeleckej akademie Jána Albrechta
Banská Štiavnica**

Účinnosť predpisu: od 25. novembra 2021

PREAMBULA

Etické princípy Hudobnej a umeleckej akadémie Jána Albrechta – Banská Štiavnica (ďalej len „HUAJA“) vychádzajú z revidovanej verzie *Európskeho kódexu správania pre integritu výskumu* (European code of conduct in reserach integrity) z roku 2017, ktorý bol prvý krát zverejnený v roku 2011 v rámci All European Academies (ALLEA) a European Science Foundation (ESF). Vytýčené princípy vyjadrujú ambíciu všetkých vysokoškolských učiteľov, výskumných pracovníkov, zamestnancov a študentov HUAJA dodržiavať, uplatňovať a podporovať všeobecné zásady etiky a morálky a prispieť tým k zvyšovaniu úrovne poznania a kultúry spoločnosti ako celku.

HUAJA zastáva hodnoty demokracie a právneho štátu a reflektuje dodržiavanie princípov humanizmu, ľudských práv, rovnosti príležitostí, rodovej rovnosti, slobody, demokracie a nediskriminácie.

HUAJA realizuje umelecké vzdelávanie v akreditovaných študijných programoch v troch stupňoch štúdia so zameraním na rozvoj talentu a tvorivosti v oblasti umeleckého výkonu, umeleckého diela a jeho vedeckej reflexie na základe estetických, etických, morálnych a humánnych princípov. Jej poslaním je poskytovanie kvalitného odborného umeleckého a umelecko-vedeckého vzdelávania.

Etický kódex HUAJA (ďalej len „Etický kódex“) predstavuje súhrn základných etických a morálnych princípov a požiadaviek, uplatňovaných v prostredí HUAJA. Stanovuje etické zásady, princípy a normy v pedagogickej, v umeleckej a tvorivej činnosti ako aj vo vedecko-výskumnej činnosti.

POSLANIE HUAJA

Poslaním súkromnej vysokej školy HUAJA je poskytovanie kvalitného odborného umeleckého a umelecko-vedeckého vzdelávania, ktoré umožňuje absolventom uplatnenie v širších ako len domácich podmienkach. Výchovno-vzdelávací proces je zameraný predovšetkým na rozvíjanie tvorivých schopností a talentu formou praktického i teoretického tréningu študentov jednotlivých umeleckých špecializácií. Rozvíjaním talentu, rozvojom nového poznania a umeleckým a vedeckým bádáním sa tak HUAJA snaží prispieť k rozvoju vzdelaných, mravných a spoločensky zodpovedných osobností.

HUAJA sa stala v roku 2021 signatárom a členom Deklarácie o posilnení kultúry vedeckej integrity na Slovensku. Podpisom Deklarácie o posilnení kultúry vedeckej integrity sa HUAJA verejne prihlásila k záväzku dodržiavať najvyššie etické štandardy v oblasti vedeckej integrity.

Čl. 1

Pôsobnosť Etického kódexu, všeobecné etické zásady

- 1) HUAJA zaručuje dodržiavanie etických hodnôt a zaväzuje sa dodržiavať všeobecne známe a rešpektované zásady správania založené na ľudských právach a dobrých mravoch vrátane dodržiavania antidiskriminačného zákona č. 365/2004 Z.z.
- 2) Etický kódex je vyjadrením ľudskoprávných a zákonných hodnôt a princípov uplatňovaných v akademickom prostredí HUAJA. Je záväzný pre všetkých členov akademickej obce a zamestnancov HUAJA.

3) Každý zamestnanec a študent HUAJA sa svojim konaním hlási k dodržiavaniu etických princípov a hodnôt, zaväzuje sa dodržiavať všeobecne známe a rešpektované zásady a morálne princípy správania založené na ľudských právach a:

- a) prejavuje úctu voči každému človeku a rešpektuje princípy humanizmu, demokracie a základné ľudské práva a slobody;
- b) odmieta a netoleruje žiadne fyzické a psychické násilie, prejavy agresie, diskriminácie v akejkoľvek podobe a zároveň aktívne vystupuje proti zneužívaniu, ponižovaniu, zosmiešňovaniu či šikanovaniu alebo proti akýmkoľvek iným extrémistickým prejavom;
- c) rozhodne odmieta akékoľvek formy korupcie,
- d) nesie právnu, morálnu a profesionálnu zodpovednosť za svoje správanie a konanie;
- e) aktívne sa podieľa na vytváraní a formovaní medziludských vzťahov bez náznaku diskriminácie z dôvodu veku, pohlavia, sexuálnej orientácie, farby pleti, rasy, zdravotného handicapu, politického názoru, príslušnosti k národnostnej menšine, náboženského vyznania alebo sociálneho pôvodu;
- f) rešpektuje akademické slobody, slobodu slova, myslenia, rešpektuje slobodu výmeny názorov, slobodu samostatnej tvorby a slobodu bádania;
- g) ctí zásady koležiality a akademickej spolupráce a koná čestne, spravodlivo a otvorene;
- h) nevyužíva/nezneužíva svoje funkčné či pracovné postavenie na osobný prospech, ani na prospech tretích osôb;
- i) dodržiava pravidlá politickej a náboženskej neutrality;
- j) chráni dobré meno a povesť HUAJA, na verejnosti reprezentuje HUAJA;
- k) nešíri nepravdivé informácie, ohováranie či osočovaní;
- l) nedopúšťa sa neetických foriem bossingu alebo mobingu na pracovisku.

Čl. 2

Vysokoškolskí učitelia, výskumní pracovníci a doktorandi

HUAJA vyžaduje od vysokoškolských učiteľov, umeleckých a výskumných pracovníkov a doktorandov profesionalitu, morálnu integritu, čestnosť a zodpovednosť.

Vysokoškolský učiteľ, výskumný pracovník a doktorand HUAJA si udržiava vysokú úroveň

umeleckej a vedecko-výskumnej či výchovno-vzdelávacej činnosti s cieľom poskytnúť študentom kvalitné vzdelanie zodpovedajúce súčasnému poznatkom a dbá na to, aby obsah bol aktuálny, presný, reprezentatívny a primeraný pozícii predmetu v rámci študijného programu študenta. Vysokoškolský učiteľ, výskumný pracovník a doktorand HUAJA je zodpovedný za udržiavanie alebo získavanie kompetencií v predmete, ktoré sa týkajú ich vlastných záujmov, ako aj ich cieľov a zámerov, zabezpečenie vhodnosti a reprezentatívnosti obsahu predmetu, je zodpovedný za aktuálnosť obsah predmetu.

2) Vysokoškolskí učitelia, výskumní pracovníci a doktorandi HUAJA v súlade so svojím pracovným zaradením vyžadujú najmä:

- a) vysokú úroveň umeleckej a vedecko-výskumnej či výchovno-vzdelávacej činnosti s cieľom poskytnúť študentom kvalitné vzdelanie zodpovedajúce súčasnému poznatkom;
- b) rešpekt a uplatňovanie morálnych princípov a hodnôt humánnosti, ľudskej dôstojnosti, morálnych práv, spravodlivosti, zodpovednosti a tolerancie a vyžadujú morálnu integritu (vysokú úroveň morálnych kvalít);

c) zodpovednosť za výchovu nových odborníkov v odbore umenie a zachovanie kontinuity výskumu v oblasti umenia a vedy v jednotlivých oblastiach odboru,

d) etiku umeleckej a vedeckej práce (vysokoškolský učiteľ alebo umelecký a výskumný pracovník HUAJA má výsledky svojej umeleckej a vedeckej práce dosahovať a prezentovať v súlade s princípmi etiky umeleckej a vedeckej práce – odmietnutie plagiátorstva, dôsledné uvádzanie zdrojov informácií a pod.). Vysokoškolský učiteľ alebo umelecký a vedecký pracovník HUAJA nepublikuje eticky pochybným spôsobom a nevyužíva eticky pochybné publikačné platformy,

e) pedagogicky kompetentný učiteľ HUAJA informuje študentov o cieľoch vyučovaného predmetu, je si vedomý alternatívnych vyučovacích metód alebo stratégií a vyberá metódy výučby, ktoré sú účinné pri pomoci študentom dosiahnuť vytýčené ciele a v tomto smere má primerané pedagogické znalosti a zručnosti, poskytuje študentom primeranú príležitosť precvičiť si a získať spätnú väzbu o zručnostiach, ktoré si počas absolvovania predmetu osvojili, rešpektuje rozdiely v učebných štýloch svojich študentov a ak je to možné, podľa toho mení svoj štýl výučby, sleduje a realizuje aktuálne informácie o stratégiách výučby, ktoré pomôžu študentom osvojiť si relevantné vedomosti a zručnosti a poskytnú rovnaké vzdelávacie príležitosti pre rôzne skupiny.

3) Vysokoškolský učiteľ a umelecký a vedecký pracovník na HUAJA najmä:

a) pristupuje k študentom a výučbe z aspektu tolerancie, úcty a rešpektu ku kolegom a študentom, k slobode myslenia, so študentami jedná čestne, spravodlivo a otvorene, rešpektuje práva iných, odmieta diskrimináciu z dôvodu pohlavia, náboženského vyznania, rasy, príslušnosti k národnosti alebo etnickej skupine, zdravotného handicapu, veku, sexuálnej orientácie, farby pleti, jazyka, politického alebo iného zmýšľania, národného alebo sociálneho pôvodu, rodu, rodovej identity alebo iného postavenia; témy, ktoré študenti pravdepodobne považujú za citlivé alebo nepríjemné, sa riešia otvoreným, úprimným a pozitívnym spôsobom z aspektu tolerancie, úcty k človeku a rešpektu k slobode myslenia,

b) rešpektuje právo študenta na slobodný prístup ku vzdelaniu;

c) nedopúšťa sa osobného ponižovania a nátlaku, zastrasovania alebo zosmiešňovania, nemorálneho konania či správania, psychického a fyzického násillia, sexuálneho obťažovania;

d) správa sa k študentom vždy spravodlivo, nevyžaduje od nich činnosti, ktoré patria k jeho vlastným povinnostiam, neprivlastňuje si ich prácu a nimi dosiahnuté výsledky;

f) všestranne podporuje osobný rast študentov a ich kreatívne myslenie a prácu s cieľom vychovať komplexnú osobnosť ako z odborného, tak aj z etického hľadiska, ďalej prispieva k intelektuálnemu rozvoju študenta, prinajmenšom v kontexte vlastnej oblasti odborných znalostí učiteľa, a vyhýbať sa činom, ako je vykorisťovanie a diskriminácia, ktoré znižujú rozvoj študenta,

g) uplatňuje objektívnosť, nezáujatosť a transparentnosť pri hodnotení študijných výsledkov, predchádza konfliktu záujmov, ktoré by mohli narušiť rozvoj študentov alebo viesť k skutočnému alebo vnímanému zvýhodňovaniu zo strany učiteľa alebo k ohrozovaniu akademických štandardov, zvýhodňovaniu alebo poškodzovaniu rozvoja študentov,

h) v nijakom prípade netoleruje plagiátorstvo (v prípade zistenia plagiátorstva je povinný vyvodiť primerané dôsledky v súlade so Zákonom č. 185/2015 Z. z. Autorský zákon v znení neskorších predpisov a inými vnútornými predpismi HUAJA), netoleruje neetické vedecké praktiky, nedodržiavanie termínov či nesplnenie zadaní.

Čl. 3

Študenti HUAJA

Študenti HUAJA počas využívajú obdobie štúdia na svoj osobnostný, umelecký a kvalifikačný rast v súlade s princípmi etiky.

1) Každý študent HUAJA počas štúdia:

- a) využíva obdobie štúdia na svoj osobnostný a kvalifikačný rast,
- b) nesie zodpovednosť za proces učenia sa, uvedomuje si že štúdium je náročný, tvorivý vzdelávací proces, a zodpovedá za dosahovanie vlastných výsledkov a ich prezentáciu,
- c) nesie zodpovednosť za objektívnosť a originalitu vlastnej práce, nedopúšťa sa plagiátorstva a cudziu prácu nevydáva za svoju a svoje študijné výsledky dosahuje vždy len poctivým spôsobom, nepodvádza a nepoužíva nečestné postupy počas akéhokoľvek overovania jeho študijných poznatkov a vedomostí;
- d) publikuje svoje výsledky tvorivej činnosti transparentne, presne, otvorene a čestne, pričom sa usiluje o verejnú dostupnosť a overiteľnosť výsledkov podporovaného z verejných zdrojov;
- e) rešpektuje autorské práva (v súlade so Zákonom č. 185/2015 Z. z. Autorský zákon v znení neskorších predpisov), nepublikuje nedôveryhodným spôsobom pri záverečnej práci a rešpektuje, že práca nesmie porušovať práva duševného vlastníctva tretej osoby;
- f) slobodne vyjadruje svoje názory, ctí slobodu slova a kritického myslenia;
- g) neznevažuje výsledky práce iných študentov ani vyučujúcich;
- h) koná čestne a zodpovedne voči iným, rešpektuje práva iných a odmieta diskrimináciu z dôvodu pohlavia, náboženského vyznania, rasy, príslušnosti k národnosti alebo etnickej skupine, zdravotného handicapu, veku, sexuálnej orientácie, farby pleti, jazyka, politického alebo iného zmýšľania, národného alebo sociálneho pôvodu, rodu, rodovej identity alebo iného postavenia;
- i) nedopúšťa sa osobného ponižovania a nátlaku, zastrasovania a zosmiešňovania, psychického a fyzického násillia, sexuálneho obťažovania;
- j) využíva svoje schopnosti, poznatky a zručnosti k šíreniu dobrého mena HUAJA a chráni povesť HUAJA v očiach odbornej i laickej verejnosti a zdržiava sa konania, ktoré by dobré meno HUAJA akýmkoľvek spôsobom poškodzovalo.

Čl. 4

Etické zásady pre umeleckú a vedecko-výskumnú činnosť

1) Vysokoškolskí učitelia, umeleckí a výskumní pracovníci, študenti doktorandského štúdia HUAJA uskutočňujú svoju umeleckú, vedeckú, výskumnú a vývojovú činnosť v súlade so všeobecnými zásadami etiky a prispievajú tým k zvyšovaniu úrovne poznania a kultúry spoločnosti ako celku. Zabezpečujú tak spoľahlivosť a zodpovednosť pri zabezpečovaní kvality umeleckej, vedeckej, výskumnej a vývojovej činnosti.

2) Vysokoškolský učiteľ a umelecký a vedecký pracovník, ako aj študent doktorandského štúdia:

- a) rešpektuje hlavné zásady umeleckej a vedeckovýskumnej činnosti, autorské právo (v súlade so Zákonom č. 185/2015 Z. z. Autorský zákon v znení neskorších predpisov), nepublikuje nedôveryhodným spôsobom pri záverečnej práci a rešpektuje, že práca neporušuje práva duševného vlastníctva tretej osoby;

- b) rešpektuje etiku umeleckej a vedeckej práce, odmieta plagiátorstva, dôsledne uvádza zdroje informácií, nepublikuje eticky pochybným spôsobom a nevyužíva eticky pochybné publikačné platformy;

c) je schopný spolupracovať v tíme a je otvorený tvorivej odbornej diskusii s korektnou argumentáciou;

d) zverejňuje vlastné výsledky svojej umeleckej činnosti alebo vedeckovýskumnej činnosti alebo výsledky ku ktorým prispel významnou časťou, pričom sa vystríha plagiátorstvu, zodpovedá za postupy a pôvodnosť umeleckej a vedeckovýskumnej činnosti;

f) zodpovedá za odborné posudky alebo expertízy, nestrannosť a objektivitu, pričom nepripúšťa konflikt záujmov, zaujatosť, účelové ovplyvňovanie svojej osoby s vonkajšími záujmami pri vykonávaní expertíznej a posudzovateľskej činnosti.

g) dodržiava princípy a zásady, definované v Európskom kódexe správania sa v záujme zachovania integrity vedeckého výskumu (European code of conduct in reserach integrity, ALLEA).

Čl. 5 Rešpektovanie HUAJA

Vysokoškolskí učители, výskumní pracovníci a doktorandi

Vysokoškolskí učители, výskumní pracovníci a doktorandi HUAJA si v záujme rozvoja študentov uvedomujú a rešpektujú vzdelávacie ciele, politiku a štandardy HUAJA, zdieľajú kolektívnu zodpovednosť pracovať pre dobro HUAJA ako celku, presadzujú vzdelávacie ciele a štandardy HUAJA, využívajú svoje schopnosti, poznatky a zručnosti k šíreniu dobrého mena HUAJA a chránia povesť HUAJA pred odbornou a laickou verejnosťou a zdržiavajú sa konania, ktoré by dobré meno HUAJA akýmkoľvek spôsobom poškodzovalo.

Študenti HUAJA

Študenti HUAJA konajú čestne, otvorene a zodpovedne voči iným, rešpektujú práva iných a odmietajú diskrimináciu z dôvodu pohlavia, náboženského vyznania, rasy, príslušnosti k národnosti alebo etnickej skupine, zdravotného handicapu, veku, sexuálnej orientácie, farby pleti, jazyka, politického alebo iného zmýšľania, národného alebo sociálneho pôvodu, rodu, rodovej identity alebo iného postavenia. Nedopúšťajú sa osobného ponižovania a nátlaku, zastrasovania a zosmiešňovania, psychického a fyzického násillia či sexuálneho obťažovania.

Študenti HUAJA si uvedomujú poslanie HUAJA a rešpektujú akademickú pôdu HUAJA, využívajú svoje schopnosti, poznatky a zručnosti k šíreniu dobrého mena HUAJA a chránia povesť HUAJA pred odbornou a laickou verejnosťou a zdržiavajú sa konania, ktoré by dobré meno HUAJA akýmkoľvek spôsobom poškodzovalo.

Zamestnanci HUAJA

Zamestnanci HUAJA dodržiujú všeobecne záväzné právne predpisy Slovenskej republiky, univerzitné predpisy a inštitucionálne nariadenia, pristupujú k svojim pracovným povinnostiam čestne, otvorene a zodpovedne, hlásia sa k morálnym princípom a v rámci svojej vzdelávacej, ako i vedeckovýskumnej činnosti, zachovávajú si slobodu rozhodovania s ohľadom na odborné záujmy ostatných zamestnancov. Na vysokej profesionálnej úrovni plnia svoje pedagogické, vedeckovýskumné, akademické a iné pracovné povinnosti, ktoré vyplývajú z pracovnej zmluvy. Profesionálnou činnosťou vytvárajú priestor pre rozvoj kreatívneho prístupu študentom k štúdiu a k využitiu získaných vedomostí a zručností v praxi.

Zamestnanci HUAJA si uvedomujú poslanie HUAJA a rešpektujú akademickú pôdu HUAJA, využívajú svoje schopnosti, poznatky a zručnosti k šíreniu dobrého mena HUAJA a chránia povesť HUAJA pred odbornou a laickou verejnosťou a zdržiavajú sa konania, ktoré by dobré meno HUAJA akýmkoľvek spôsobom poškodzovalo.

Čl. 6
Etická rada HUAJA

- 1) Etická rada HUAJA sa zaoberá podnetmi, súvisiacimi s nedodržaním a nerešpektovaním Etického kódexu HUAJA, resp. porušením niektorého z jeho princípov.
- 2) Pôsobnosť Etickej rady HUAJA upravuje Smernica Etickej rady HUAJA.

Čl. 7
Záverečné ustanovenia

Tento vnútorný predpis nadobúda účinnosti zo dňa 25. novembra 2021.